

STRAŽA

Uredništvo in upravištvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vnek dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Redna cena lista:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrť leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 60.

Maribor, dne 30. maja 1910.

Letnik II.

Volilna borba.

Kandidatura Dr. Verstovška z navdušenjem sprejeta.

Volilni ples se je pričel. Koj prva nedelja po proglašenju kandidata je bila zelo živahna. Kandidatura dr. Verstovška je bila na shodih z navdušenjem sprejeta. Tudi od drugih strani nam dohajajo vesti, da je vse ljudstvo popolnoma zadovoljno s kandidatom, ki si ga je postavilo na svojih zaupnih shodih.

To pa grize in peče liberalce. Čutijo se, v nevarnosti v svoji trdnjavi, za to pa divjajo. Koj prvo nedeljo so z napadom, ki ga označujemo na drugem mestu, pokazali, kako tolovajsko se mislijo boriti. Le tako naprej, liberalni divjaki! Ljudstvo bo govorilo in vam poplačalo vaša nasilstva, da boste pomnili!

Podgorje.

V nedeljo dne 29. maja je bil pri nas volilni shod v stari šoli.

Predsednikom so izvolili navzoči volilci gospoda župana Vrčkovnika Janeza, po domače Novaka, ki je v krepkih besedah pozdravil zaslužnega in delavnega deželnega poslanca dr. Verstovška kot kandidata za nadomestno državnozbornsko volitev.

Dr. Verstovšek je obširno razvijal svoj program in zlasti povdarjal stališče, katero zavzema on kot poslanec S. K. Z.

Vsi navzoči so se strinjali zlasti z njegovim gospodarskim programom in obljubili z vso vnemo delovati za izvolitev gospoda dr. Verstovška, katerega se gospod župan iskreno zahvali za njegov trud in lepe besede. Gospod župan vspodbuja volilce, da se do zadnjega moža vdeležijo volitev. Zmaga mora biti sijajna.

Legen pri Slovenjgradu.

V nedeljo popoldan so se zbrali pri gospodu Rotovniku, po domače Plesniku, v prav lepem številu volilci iz Šmartna, Legna in Golabuke z gospodom županom na čelu. Zborovanje je vodil gospod Vaukan iz Šmartna, ki je opozarjal na državnozbornsko volitev.

Deželni poslanec dr. Verstovšek je kot kandidat S. K. Z. podal kratko poročilo o svojem delovanju kot deželni poslanec in obširno razvijal program, ki je zajedno program S. K. Z.

PODLISTEK.

Proč z mehko!

(Premišljevanja, ki se ne bodo vsem dopadla.)

Najhujše zlo je za mladino, če je pomehkužena, ne samo na telesu, ampak tudi na duši, kar je seveda medseboj v nujni zvezi. Naše slovensko ljudstvo dušne mehkužnosti ali mehko v obče ne pozna; naši očetje so strogi, redkih besedij, ne zaupajo kar tako vsakemu, ne odjenjajo izlepa in pregovoriti jih ni lahko, — naše matere delajo in trpijo molče, ne tožijo rade in ne odkrivajo svojih skrivnosti celemu svetu — naša dekleta so sramežljiva, ravno svoja najlepša in najgloblja čustva le s težavo pokažejo, svojo plemenitost zakrivajo rajši za osornostjo, kakor da bi jo razgaljevale pred vsemi in tako je splošno naš narod: trd, grčav in raskav. Hvala Bogu, da je tako; ta naravna rezkost je najlepši dar, ki ga je Bog našemu ljudstvu naklonil, ker ga kakor skorja drevo varje zunanjih vplivov, da mu ne izpridijo mozga. Dokler bo naše ljudstvo tako kleno, rajši trpko kakor osladno, tako žilavo, neupogljivo in resno, tako dolgo bo tudi v svojem jedru pravno pošteno.

Žalibog pa se je med naše ljudstvo že tupatam vgnjezdila sladkoba, jokavost in občutljivost, ki ni zdrava, in sree pomehkuži. Z mehkužnostjo pa vrag izpreobrača duše k sebi.

Ni redko, da naletiš na dekle iz kmetov, ki ima neprestano nek priliznjen nasmeh okoli usten, se vije in zvija, šepeta, mežika in stopica, se vsiljuje, toži, zdihuje in nosi svoja čustva vsem na prodaj. Kako malo je možakinj med ženami!

Med te pomehkužene spadajo tudi tiste, ki se

Njegove jedrnate besede so navdušile vse navzoče, ki so poslanca burno pozdravljali.

Gospod Rotovnik opozarja volilce na veliko izpremembo, ki se je zvršila v dobi nekaj let. Narodne stranke ni več, slovenska kmečka stranka pa vedno bolj in vedno uspešneje deluje. Opozarja tudi volilce, da se do zadnjega udeležijo volitev.

V ravno istem smislu govori navduševalno č. gospod nadžupnik Lenart.

Ko se je kandidat poslavljaj, so se daleč razlegali živio-klici udanih volilcev.

Sv. Anton na Pohorju.

Po poznem cerkvenem opravilu so se zbrali vli možje volilci iz cele župnije v velikem številu v mežnariji k volilnemu zborovanju.

Predsednikom shoda je bil izvoljen gospod Janez Mravljak, zapisnikarjem pa domači gospod župnik.

Besedo je dobil gospod Fr. Žebot iz Maribora, ki je v enournem govoru poljudno obrazložil program Kmečke zveze in njenega kandidata dr. Verstovška.

Med zborovalci je bilo veliko zanimanje in so z odobravanjem sledili izvajanjem gospoda govornika.

Govornik je podrobno govoril o davkih, o šolskem vprašanju, ter o vseh drugih agrarnih zahtevah našega ljudstva.

Ko je omenjal, kako so se naši poslanci, med njimi v prvi vrsti dr. Verstovšek, v deželni zbornici odločno borili za pravice slovenskega kmečkega ljudstva in z obstrukcijo zabranili razne preteče krivice, so v glasnem odobravanju volilci izražali poslancem K. Z. zaupanje.

Z veseljem se je sprejela kandidatura dr. K. Verstovška, posebno navdušeni so bili možje, ko je govornik imenom kandidata obljubil, da bo vselej in povsod smatral za svojo najsvetejšo dolžnost, delovati za blagor in dobrobit slovenskega kmečkega ljudstva. Govornik je volilem natančno razložil pomen volitev in volilnega boja.

Ob koncu so zborovalci izražali svoje želje.

Navdušenje je bilo veliko, ko je govornik obljubil imenom kandidata, da bo v bližnjem času sam prišel med svoje volilce. Volilci so obljubili, da bodo z vsemi močmi delovali za izvolitev dr. Karol Verstovška.

Ta shod, ki se je krasno izvršil, je bil prvi shod pri Sv. Antonu. Led je prebit, ljudstvo se zaveda. Slava vrlim možem pri Sv. Antonu!

preveč rade pohujšujejo in o katerih veljajo jedrne besede našega, nepozabnega Antona Martina Slomška: „Pa vsaka sramežljivost prava ni; pri nekaterih je rudečica na lici gola, goljufica, jabelkam Sodome podobna, ki so od zunaj lepo rudeče, polne smrtne trohnebe od znotraj. Sramežljivost in pa čistost si morate biti družici pri pošteni devici! Brez čistosti namreč sramežljivost nič ne velja, kakor brez sramežljivosti čistost ni doma!“

Mnogo je pa takih nežnih bitij, ki se ob bolj robati, naravnostni, s poštenim namenom izrečeni besedi stresejo, žive pa sama v neprestanih grešnih domišljijah in predstavah. Koliko več je vredna kmečka žena, jeklenih mišic, neumorna pri delu, ostra prava gospodarica, energična in odkritosrčna, pa tudi usmiljena, in dobra, le da zna sama sebe premagovati!

Pa tudi mladeniči in možje mnogokje nič ne veljajo. Če se le malo napije, pa postane kakor kak otrok; vsakemu odpre in razkaže najskrivnejše kotičke svoje duše, samega sebe obtožuje, češ, kakšen grešnik je, da nima nič volje, k vsakemu se pritisne, češ, kakšen dober človek sem!, se joka in tovariše objema in obupuje.

Kolikokrat se spomnim na marsikaterega našega gospodarja, kadar berem v ruskem romanu „Raskolnikovu“ govor pijanega capina in zapravljivca Marmeladova:

„Usmiljenje, čemu usmiljenje z menoj! Čemu usmiljenje? To ni potrebno. Križati me je treba, na križ pribiti, ne pa pomilovati! Križaj me, Gospod, križaj, potem se me pa usmili! Sam bom šel h križanju, zakaj mene ne žeja po nasladi, ampak po gorju in solzah! Ali ti, oštir, misliš, da me tvoje žganje razveseljuje? Obupanje, obupanje iščem na dnu kozarca, in sem ga našel, da, našel sem ga! Usmi-

Resnica in poštenost.

Ljudi, ki bi znali tako zavijati in ovinkariti, kakor naši liberalci, gotovo ni veliko pod tem božjim solncem. Kakor doseže navadno njihova budalost in brezmiselnost rekord, tako ga brezdvomno skoro vedno doseže tudi njihova zlobnost in perfidnost. Jasno potrjuje te naše težke obdolžitve uvodni članek „N. D.“ od petka 27. t. m.

Članek je pisan v navadnem liberalnem žargonu in ne zasluži, da bi se nanj ozirali. Na zastarele in že tolikokrat pogrete nesramnosti, ki govorijo o „breznarodnih klerikalcih“, o „sredstvih“, „ki so na razpolago cerkvi“, da ž njimi (duhovščina in oni še redki posvetni inteligenti, ki so se prodali duhovnikom) strašijo in begajo nepoučne ljudi, o „strešeljih, kruhoborcih in duševnih ter moralnih slabičih“, se pač ne splača odgovarjati.

Za ta uvodnik je značilen neki drugi pasus. Po vseh težkih, a opravičenih napadih na liberalce v našem listu, ko mora biti vsa gnuloba in korumpiranost te stranke jasna in očitna, najbolj zaplankanemu „inteligentu“, ima junak žalostne postave v „Narodnem Dnevniku“ korajžo in dovolj nesramne drznosti, da trdi, da je liberalna stranka „sezidana na resnici in poštenju.“

Ker stoji ta trditev črno na belem v javnem listu, mora biti nam pač dovoljeno, da nekoliko pretehtamo in pretipljemo, v koliko je utemeljena.

Resnica in poštenost! Etični principi naših liberalcev so gotovo še bolj zmenei in skvarjeni, kakor vsi drugi njihovi programni nazori.

Resnica je liberalcem gotovo rezultanta onih številnih podlih laži o obstrukciji v deželnem zboru, s katerimi so polnili skozi mesece predale svojih umazanih listov, in blatili naše vrle kmečke zastopnike, hoteč jim izpodkopovati tla med slovenskim ljudstvom in jim manjšati ugled pri nemških nasprotnikih. Bistvo resnice, kakor jo umejo liberalci, je pač brezstidno laganje o raznih pogajanjih in konferencah naših poslancev v Gradu, ki jih ni bilo, in o sramotnem izdajstvu slovenskega ljudstva, ki se seveda ni izvršilo. Princip resnice, na katerem je sezidana liberalna stranka, je najprezicnejše ugotovil in formuliral sam liberalni general dr. Kukovec, ko je na znanem shodu v Gornjemgradu dne 17. aprila 1910 (glej poročilo „Narodnega Dnevnika“ od dne 18. aprila, št. 86) o koncu slovenske obstrukcije in o pogajanjih — lagal.

liti se nas more le on tam gori, ki se vseh usmili, ki vse in vsakega pozna, on, vseusmiljeni. In rekel mi bo: „Pridi, zasedi nebeško kraljestvo! Enkrat sem se te že usmilil, odpustim ti tudi sedaj, ker si me tolikanj ljubil!“ Pridite še vi, bo rekel, vi slabotneži in pijanci! Zato vas sprejemem, ker ste mislili, da tega niste vredni! In bo razprostrl roke nad nami in vsi bomo popadli na kolena in se bomo jokali in bomo prišli do spoznanja. Gospod! Pridi k nam tvoje kraljestvo! . . .“

Takih Marmeladovov, ki uživajo v svoji slabosti, in namesto, da bi se dvigali, apelirajo na božjo usmiljenost in potrpežljivost, ni več malo med ljudstvom. Oh, kdo je tisti, ki je prvi zanesel med naše ljudstvo to strupeno vero mehko in prizanesljivosti, zoper vsako slabost in tisto napačno usmiljenje s tistimi, ki sebe in druge kvarijo? Zaslužil bi mlinski kamen!

Kdo je tisti, ki je z naravnost peklenko prepričevalnostjo izpridil Kristusov nauk, kakor da bi bilo vseeno, kako in kaj kdo misli, kako živi in dela, saj bo enkrat vsem odpuščeno in vsi bomo kakor ginjani Marmeladov pred božjim tronom slavili njegovo usmiljenje?

Kdo je tisti? Liberalizem! Naše ljudstvo ne, zakaj nič ni našemu ljudstvu bolj tuje kakor ta v samem olju in balzamu se topeča osladnost. [Naša duhovščina tudi ne, ne Andrej Einspieler ne Slomšek nista tako učila! Saj tudi ni mogoče. Bog se bo usmilil, katerega se bo hotel; mogoče bo okoli njegovega trona stalo več takih, ki so jih na zemlji imeli za velike grešnike, kakor takih, ki so bili pri ljudeh na svetniškem slovesu. Meja božjemu usmiljenju ne smemo postaviti nobenih! A tega ne smemo, da bi z božjo ljubeznijo njegovo pravičnost zakrivali!

(Dalje prih.)

Izjava.

Ker je gospod Ampoh odstopil od tuzbe, se mu tem potom zahvaljujem.

Blekač.

XXXXXXXXXXXX

Štampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Za cepljenje trt

dobite edino dobre gumijevе trake pri tvrdki:
Goričar & Leskovšek v Celju
trgovina s papirjem in pisalnim orodjem.
Na debelo in drobno! 220 Na debelo in drobno!

Za obmejne Slovence!

Od vsakih 1000 K, za katere se kdo zavaruje za življenje pri meni, odstopim 4 K na me opadajoče provizije, za obmejne Slovence. ::
Franc Pograjc, glavni zastopnik „Vzajemne zavarovalnice“, Maribor, Fabrikgasse 21.
Sprejemam zavarovanja proti ognju pod najugodnejšimi pogoji. 42

Sedlarin tapetar Ivan Strelec,
Celje, Nova ulica II,

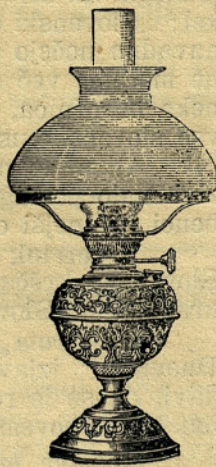
se priporoča v izvrševanje vozov, konjskih oprav in vseh v tapetarsko stroko spadajočih del.
Poparvila izvršuje točno in ceno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Edina štaj. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

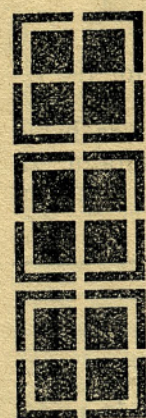
Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.
Prevzete vse steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.
..... **Najsolidnejša in točna postrežba.**

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Fr. Divjak, Maribor

župnijska ulica števil. 7
prevzame slikanje cerkev v vseh tehničnih izpeljavah, kakor tudi vsa v svojo stroko spadajoča naročila, ki jih izvršuje točno in po zelo nizki ceni ter se priporoča častiti duhovčini in slavnemu občinstvu.
Vzorci vsakomur na razpolago :: Cene nizke : Proračuni zastoj.

Ogromno

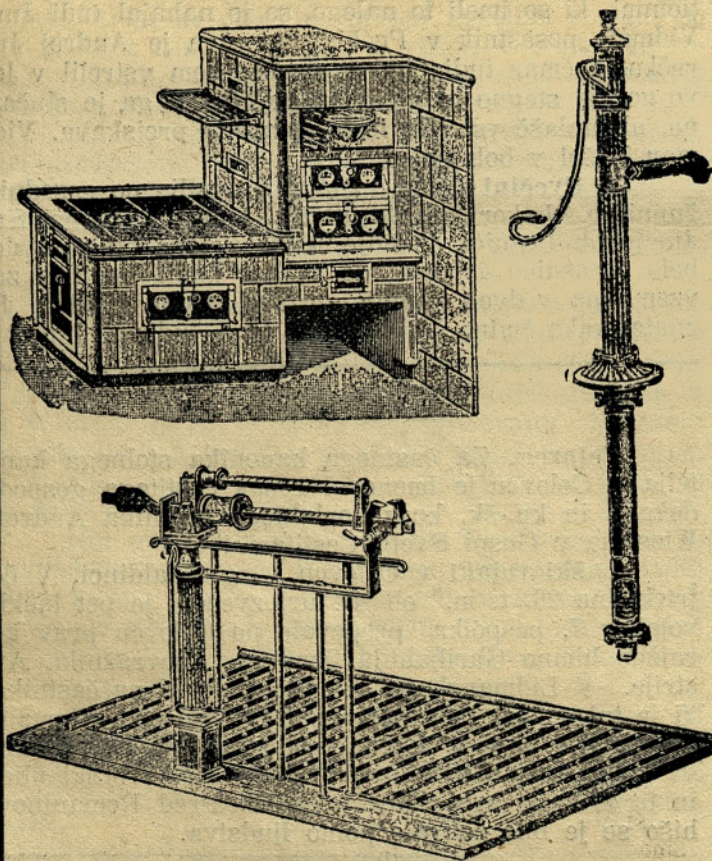
denarja si lahko prihranite ako takoj naročite čajgoste ostanke za ženske obleke, 20 metrov po 8, 10 in 12 K, iz narodne veletrgovske hiše

R. Stermecki, Celje.

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast. koncesionirani vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje
Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in zasebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne, kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tudi vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike, gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izdelujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brückenzwagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popravilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vsa v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno in solidno, vse po zmernih cenah.

XXXX Restavracija XXXX

Narodni dom

v Mariboru.

Izhorna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.
Pivo iz budjeviške češke pivovarne.
Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni.
Sobe za tujece.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Edina narodna trgovina čevljev
Štefan Strašek, Celje

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih čevljev za gospode, dame in otroke; posebno čevlje za ples, bele in lakaste po najnižji ceni!

Edina prodaja ameriških čevljev.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 3/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne. 6

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnice.